

и на освободителнитѣ борби. Предъ децата възкрѣсвали живи образитѣ на Бозвели, Илариона Макариополски, на Дѣда Славейковъ, на Раковски, на Левски, на Ботева...

И мене не ми се вижда сега нито чудно, нито странно, че въ Върбовчець не открихъ нито единъ комунистъ, нито единъ социалистъ, иакаръ, че селото не клони къмъ идеологията на нито една отъ старитѣ партии.

Нѣма съмнение, това не може да се дължи изключително на всестранно обдарения Тома Виденовъ. Но все пакъ не може да е безъ значение, че презъ 15 години отрастващитѣ въ Върбовчець сж били надѣхвани съ романтизмъ, който е стоялъ на страни отъ „идейността“ на новото време. И когато после нѣкои отъ тѣзи отрастващи сж постъпили въ Ломското педаг. училище, тѣ сж се почувствували чужди на настроенията тамъ. Ломъ е билъ вече залѣнъ отъ комунизма — съ строгия тикъ-такъ на материалистическата философия. И площадитѣ ечели отъ заканванията, че „думбазитѣ ще бждатъ обѣсени съ собственитѣ имъ черва“. А тъкмо срещу това се е борелъ въ Ломъ толстоизмътъ. И ето, ученикатѣ на Тома Виденовъ въ Върбовчець, като добри романтици, не се подали на комунизма: тѣ сж минали къмъ противникитѣ му, — станали „толостовци“.

Разбира се, днесъ въ Върбовчець (както и въ цѣлото Бѣлоградчишко) отъ тоя тогавашенъ толостоизмъ е останало само голѣма любовъ къмъ човѣка и къмъ човѣчността въобще. Тя се изразява главно